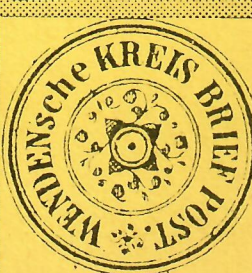

philatelistengroep

'Het Baltische Gebied'

De baltische philatelistengroep is in 1982 ontstaan op initiatief van enkele verzamelaars die regelmatige bijeenkomsten wilden houden om philatelistische informatie uit te wisselen.

Tevens bieden de halfjaarlijkse bijeenkomsten de gelegenheid om door ruil, koop en verkoop verzamelingen aan te vullen.

De groep heeft geen vaste organisatorische structuur; de persoonlijke contacten staan voorop!

Twee maal per jaar publiceren wij een eigen blad met artikelen over ons verzamelgebied.

Als bijdrage in de kosten wordt van ieder lid bij toetreding f 10,00 gevraagd naast het lidmaatschap van f 15,00 per kalenderjaar

Hiervoor ontvangt men de nummers die in het lopende jaar worden uitgegeven.

Voor leden die buiten de Benelux-landen wonen, bedraagt het lidmaatschapsgeld f 25,00 per jaar. Dit in verband met de hoge portokosten.

Losse nummers van ons blad zijn bij het secretariaat verkrijgbaar voor f 7,50 per stuk (incl.porto).

NAMEN EN ADRESSEN:

alg. leiding : R.W. van Wijnen, Kalenderstraat 34, 7621 TA Borne, tel 074 - 668626;

secretariaat : W.R. Muller, Einsteinlaan 23, 2641 ZL Pijnacker, tel 01736 - 5512;

lay-out : W. Bachman, Klingendaal 25, 2641 MA Pijnacker, tel. 01736 - 4755;

betalingen op: postgiro 324 32 51 tnv Philatelistengroep
Het Baltische Gebied te Pijnacker.

Beste mensen,

Dat dit nummer van ons blad niet zo stipt op tijd is als u gewend bent werd veroorzaakt door een verhuizing; de postzegelaria raken dan tijdelijk op de achtergrond.

Maar de inhoud maakt, denk ik, veel goed. Ons voornemen om als vervolg op de beschrijving van de Vilnius-uitgaven ook de Kaunas-uitgaven ter hand te nemen wordt gerealiseerd: 25 pagina's informatie over de Eerste Kaunas uitgave.

André de Bruin diepte een oud stukje philatelistische literatuur op en zet daarmee in zijn bijdrage vraagtekens bij oplagecijfers van Letlandse uitgaven. Het toont aan dat er (aardig toch?) in de Baltische philatelie altijd wel onzekerheden zullen blijven.

Naast zijn niet geringe werk voor ons blad is Wim Bachman druk in de weer met het verzorgen van de heruitgave van de Poulie artikelen. Het belooft mooi te worden.

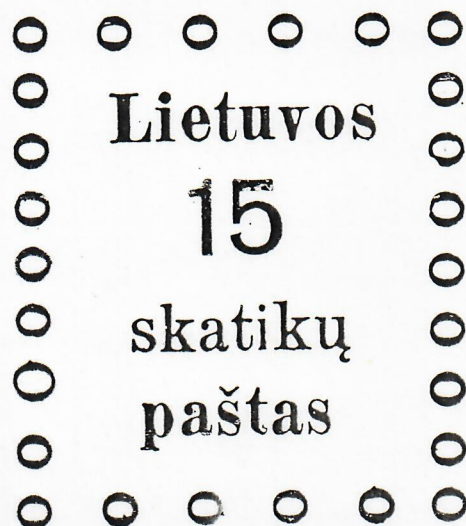
Sinds enige tijd ruilen we ons blad met de uitgave van de Canadian Society of Russian Philately, ЯМЦУК, "Postiljon". Aan de inhoud zullen we regelmatig aandacht schenken, voor de eerste maal in dit nummer.

Twee zakelijkheden: volgende bijeenkomst op 20 april,
en
uw bijdrage (15 guldens) voor 1985 gaarne
op gironr. 3243251.

Iedereen een goed 1985 gewenst,

Ruud van Wijnen.

De EERSTE KAUNAS uitgave.

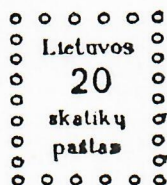

Inleiding.

Op 5 januari 1919 was de voorlopige Litouwse regering van Vilnius uitgeweken naar Kaunas. In deze stad kwamen in de periode januari-maart 1919 nog drie provisorische postzegel-uitgaven tot stand met in totaal acht verschillende drukken. Deze uitgaven dienden om te voorzien in het tekort aan Vilnius uitgaven terwijl de in Berlijn bestelde zegels op zich lieten wachten.

Van de Eerste en Tweede Kaunas uitgaven kwamen daarnaast met behulp van de originele clichés vervaardigde vervalsingen op de markt, de zgn. Marijampole-vervalsingen.

Overzicht van de KAUNAS uitgaven, drukken en uitgavedata.

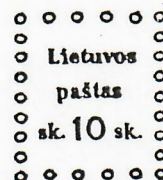
Eerste KAUNAS.

1ste druk 29 jan.
2de druk 6 feb.

Tweede KAUNAS.

1ste druk 18 feb.
2de druk 26 feb.
3de druk 26 feb.
4de druk 1 mrt.

Derde KAUNAS.

1ste druk 17 mrt.
2de druk 1 mrt.

Marijampole -
vervalsingen.

Marijampole -
vervalsingen.

De zegels werden afhankelijk van de vraag ernaar uitgegeven, zodat de uitgavedata chronologisch niet overeen komen met de drukvolgorde.

De Eerste KAUNAS uitgave.

De twee drukken van de Eerste Kaunas uitgave werden met een handpers gedrukt in velletjes van $4 \times 5 = 20$ zegels in de voormalige drukkerij van Saliamonas Banaitis. Papierschaarste was de oorzaak van het gebruik van diverse soorten papier: grijswit en bruingeel ruw naast het algemenere chamoiskleurige gladdere papier.

Oplage: 10 sk. en 15 sk.: 20.000 stuks.

20 sk. en 30 sk.: 19.800 of 19.880 stuks. Dit lagere aantal kan zowel te wijten zijn aan een vergissing als aan een groter drukuitschot.

Lijntanding $11\frac{1}{2}$, uitgegeven zonder gom.

Het onderscheid tussen de eerste en tweede druk is, zeker bij ongestempelde zegels, lang niet altijd te maken. Slechts in een aantal gevallen zijn er onderscheidende plaatfouten aan te wijzen, bv. bij de zegels op positie 6.

Indien aanwezig, zijn de verschillen tussen de twee drukken aangegeven bij de beschrijvingen van de afzonderlijke zegels.

Bij gestempelde zegels kan de eerste druk gemakkelijk van de tweede worden onderscheiden: alle afstempelingen vóór 5 feb. staan op de eerste druk. Bovendien komt het paarse cyrillische GRODNO stempel alleen voor op de eerste druk.

Overigens gaat het in bijna 100% van de gevallen om philatelistische "op verzoek" afstempelingen.

De afbeeldingen bij de beschrijvingen van de zegels zijn genomen van een compleet velletje van de 10 skatiku van de tweede druk.

De Marijampole-vervalsingen worden zo genoemd naar de enige afstempeling die er op voorkomt: MARIJAMPOLE * a *, veelal geantida-teerd.

Deze zegels zijn vervaardigd op persoonlijk initiatief van postmeester Sruoga, die als enige toegang had tot de postzegelvoorraad en persoonlijk zorg droeg voor de bevoorrading van de postkantoren.

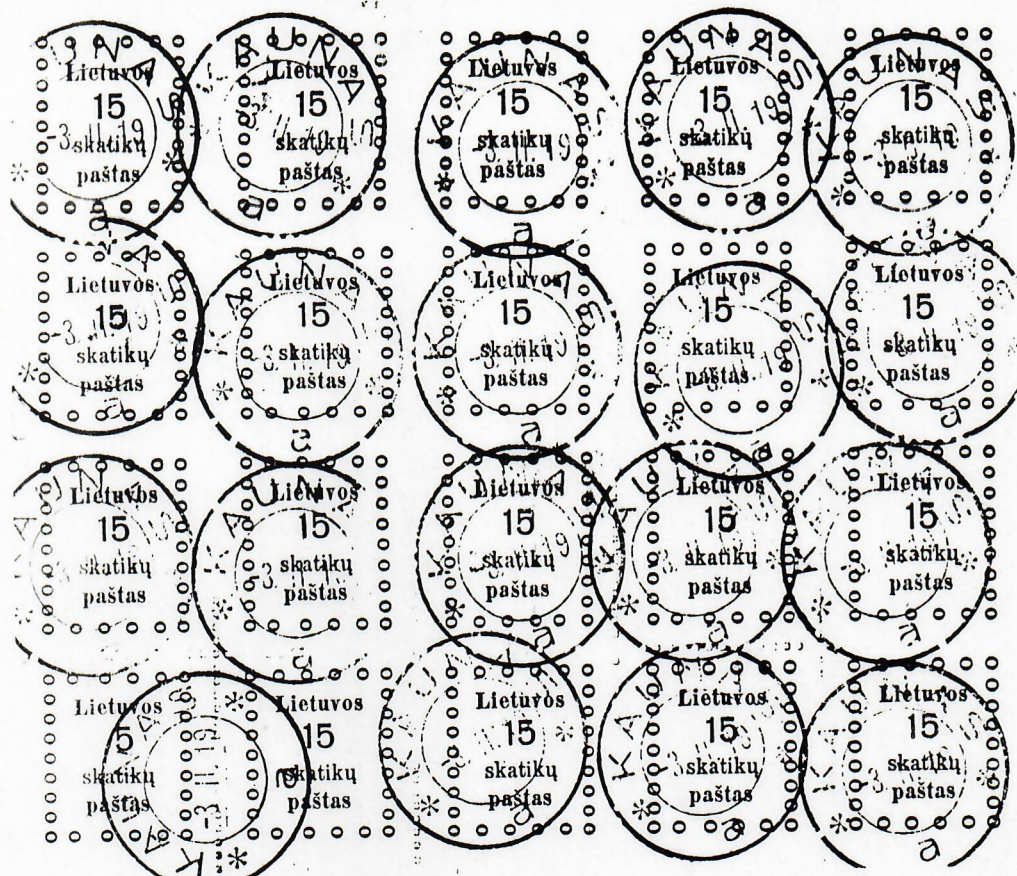
Levering aan postzegelhandelaren was echter lukratiever.....

Bij de beschrijving van deze zegels is getracht aan te geven waarin ze verschillen van de echte én van elkaar, zodat ook het platen van de Marijampole vervalsingen mogelijk is.

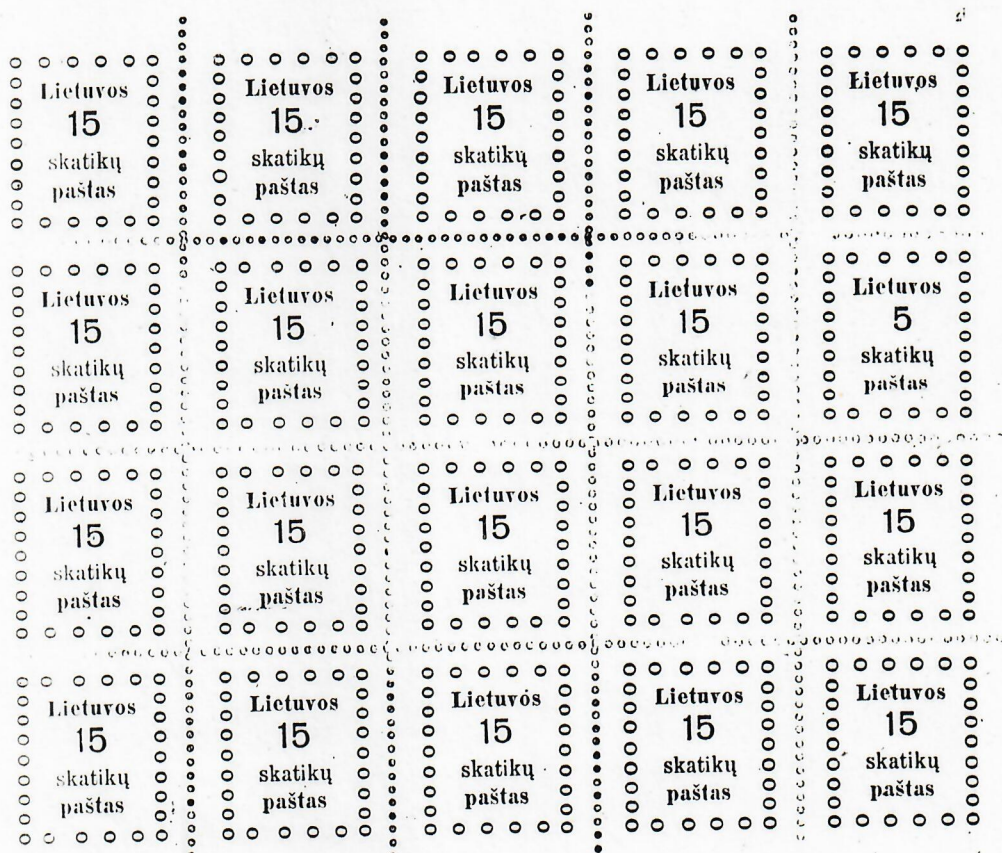
Een mooi voorbeeld van het verschil tussen de eerste en tweede druk vormen de op de volgende pagina afgebeelde complete velletjes van de 15 skatiku. De plaatfout 5 skatiku bevindt zich bij de eerste druk op positie 16, bij de tweede druk is hij "verhuisd" naar positie 10.

Ook bij de Marijampole vervalsingen bevindt deze plaatfout zich op positie 10.

Eerste
druk.
KAUNAS
-3.II.19

Tweede
druk.

De "ovalen".

Het platen van de Kaunas uitgaven kan in belangrijke mate plaatsvinden aan de hand van de ordening van de "ovalen" (in feite gekantelde ronde o's met een ovaalvormige binnenzijde) in de boven- en onderrij van het kader.

Voor het samenstellen van de kaders op de 20 clichés had de drukker 520 letters o nodig. Kennelijk bevonden zich in zijn onderkast slechts 468 exemplaren die hij gebruikte voor de clichés 1 t/m 18; 19 en 20 maakte hij op met hoofdletters.

Mogelijk raakten 2 kleine o's al voor het drukken in ongereede: de clichés 3 en 18 kregen beide één grote o.

De drukker kantelde dus de staafjes met de letter o om het kader samen te stellen. In de linker- en rechterzijde zette hij de gekantelde staafjes recht onder elkaar, maar in de boven- en onderrij was hij minder zorgvuldig.

Boven en onder een letter bevinden zich op het staafje ruimtes van verschillende grootte. De ruimte onder een letter, de baard, is altijd groter.

Kantel je de staafjes en leg je consequent de onderkant van het ene staafje tegen de bovenkant van het volgende, dan krijg je steeds gelijke tussenruimtes. Twee onderzijden tegen elkaar leveren een wijdere spatie op, twee bovenzijden een smallere.

Bij de beschrijving van de zegels zijn de spaties tussen de ovalen in de boven- en onderrij als volgt aangegeven:

Positie 14. B-rij: s.w.n.n.s

Bovenrij met van links naar rechts de volgende spaties: smal - wijd - normaal - normaal - smal.

Normale spatie = ca. 2 mm.

Smalle spatie = ca. $1\frac{1}{2}$ mm.

Wijde spatie = ca. $2\frac{1}{2}$ mm.

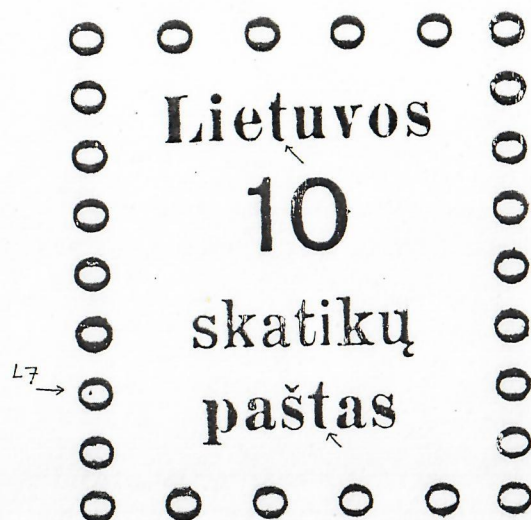
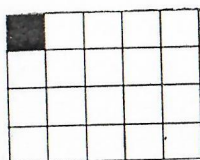
Dit artikel is grotendeels gebaseerd op de studie van Walter E. Norton, aangevuld met informatie van de heer Zuiddwegt, die ook ditmaal materiaal uit zijn verzameling voor reproductie ter beschikking stelde. Afbeeldingen en druk werden verzorgd door Wim Bachman. Beiden dank !

Tekst: Ruud W. van Wijnen.

Borne, 31 dec. '84.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 1.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

L6 met stip.

Diversen:

- Lietuvos en paštas missen voetje.
- linker- en bovenzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 1.

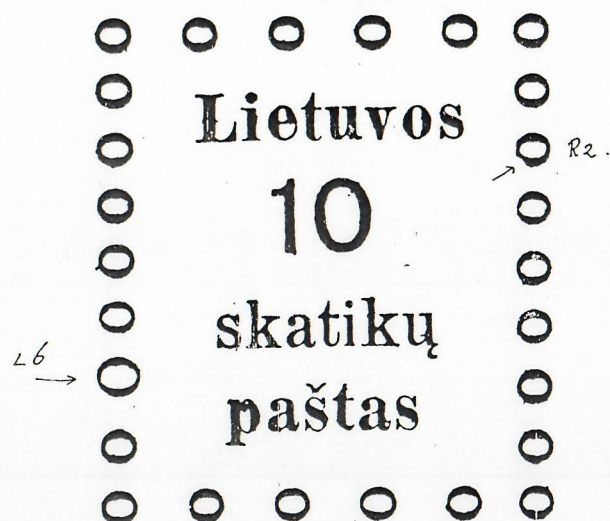
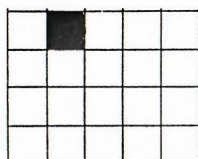
Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.s.n.n

O-rij: n.n.n.n.s

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 2.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

R2 linksonder gedeukt.

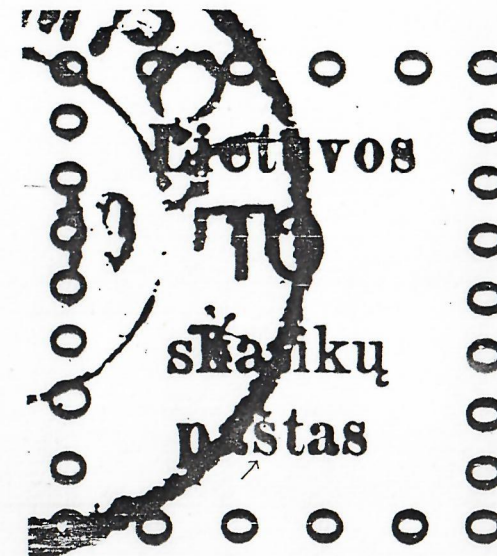
L6 groot (bij de 10 en 20 sk. van de eerste druk echter normaal).

Diversen:

- bovenzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 2.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

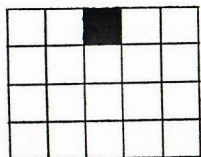
O-rij: n.n.n.n.s

paštas ronding in onderzijde.

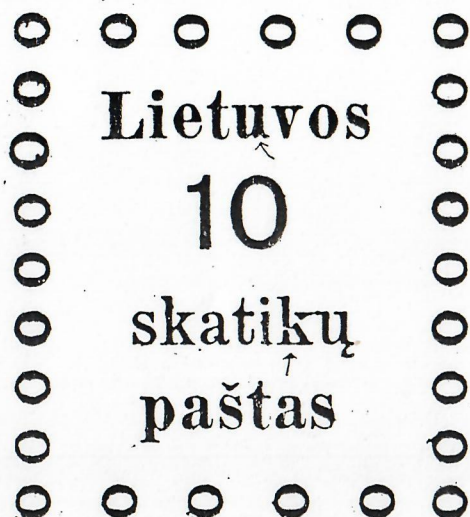
5

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 3.

L2
↓

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.s.n.n.n

O-rij: n.n.n.n.s

L2 groot.

skatiku gebroken.

Lietuvos met gespleten voet.

Diversen:

- bovenzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing

positie 3.

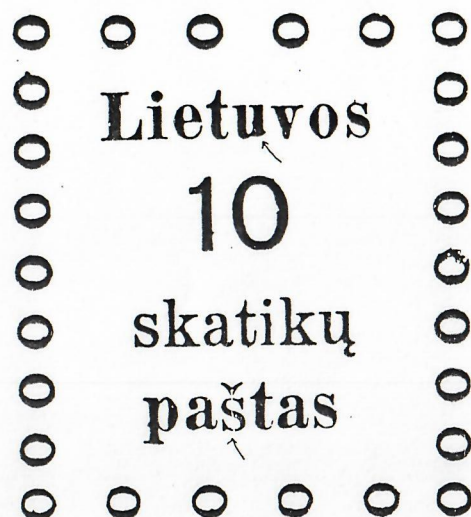
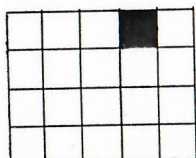
Hoofdkenmerken:

B-rij: s.n.n.w.s

O-rij: n.n.n.n.s

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 4.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

paštas dun.

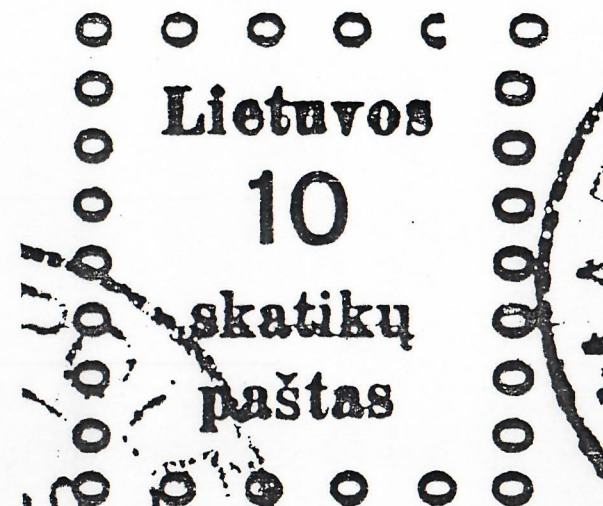
Lietuvos ophaal afgestompt.

Diversen:

- bovenzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 4.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.n

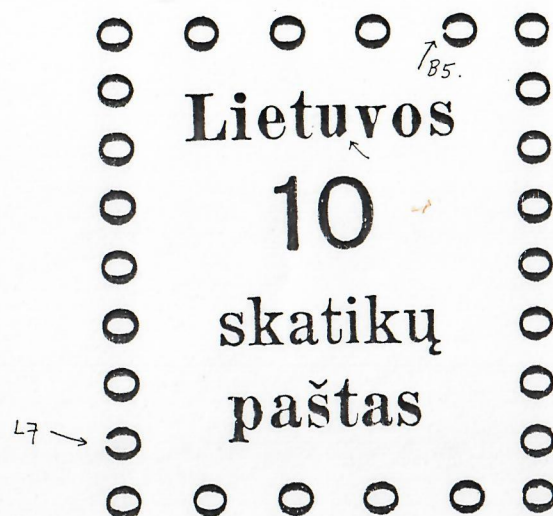
O-rij: n.n.n.n.s

B6 staat uit de vertikale rij.

5

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 5.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

B5 met opening.

L7 met opening.

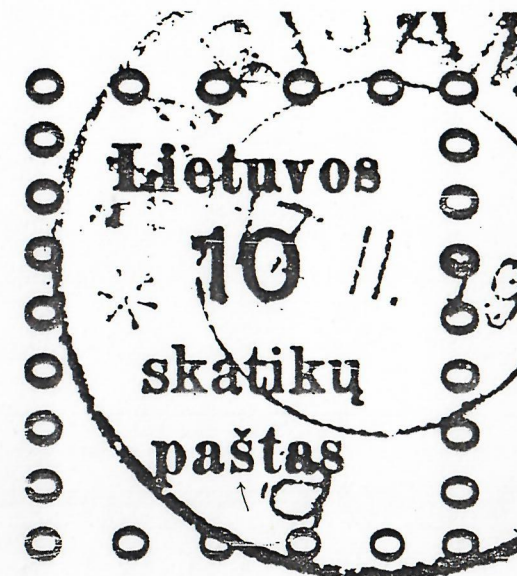
Lietuvos ophaal afgestompt.

Diversen:

- boven- en rechterzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing

positie 5.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

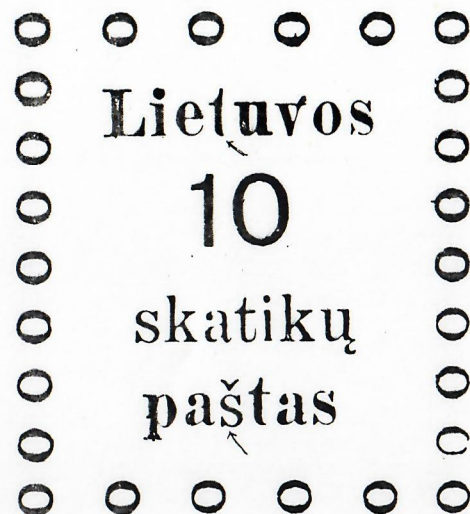
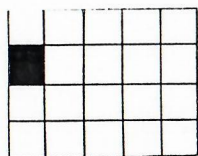
O-rij: n.n.n.n.s

paštas aan onderzijde onregelmatig.

5

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 6.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

paštas dun.

Lietuvos zonder voetje.

paštas punt tussen s en t (alleen bij de eerste druk).

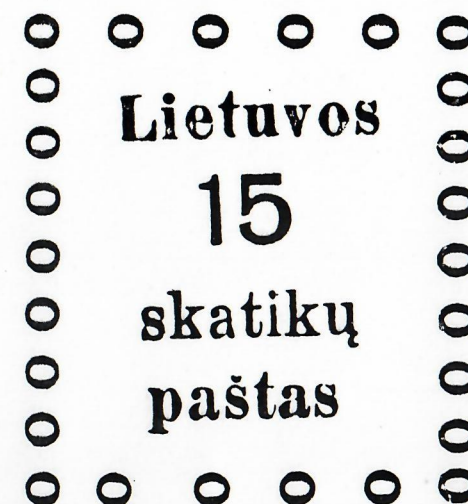
Diversen:

- linkerzijde ongetand.

paštas

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 6.

Hoofdkenmerken:

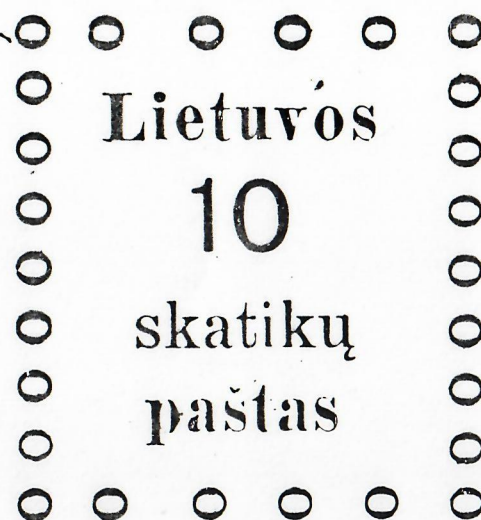
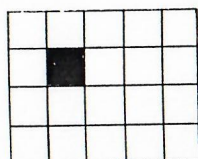
B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

paštas dik.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 7.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.n

O-rij: s.w.n.n.n

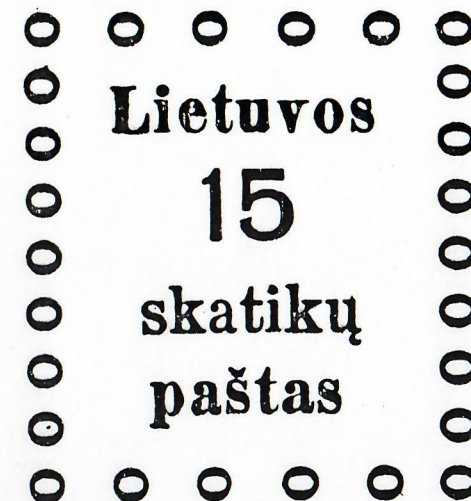
Voor B1 een streepje.

Diversen:

- vierzijdig getand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 7.

Hoofdkenmerken:

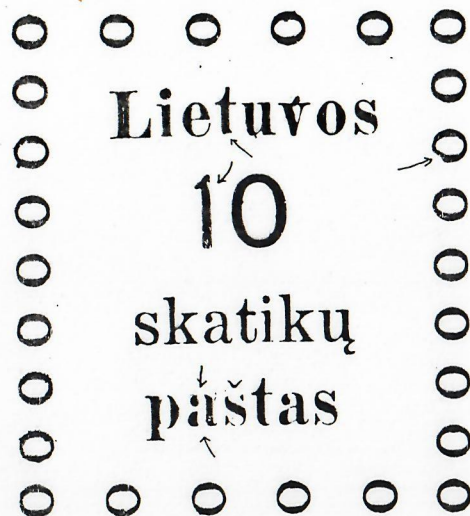
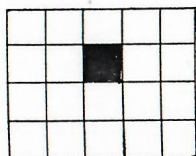
B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

Geen streepje voor B1.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 8.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

R2 linksonder afgeplat.

Lietuvos voetje ontbreekt.

paštas boven en onder open (bij een deel van de tweede druk).

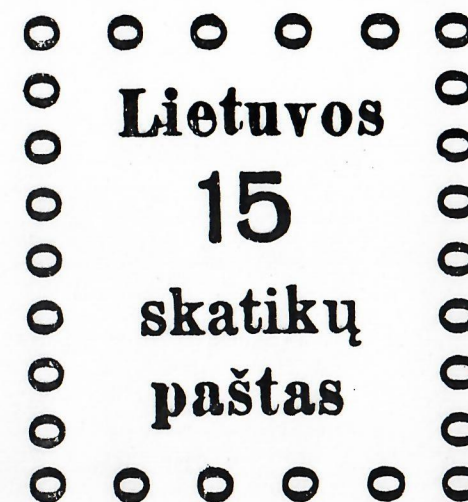
10 en 15 met kerf bovenin 1 (bij tweede druk).

Diversen:

- vierzijdig getand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLÉ vervalsing.

positie 8.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

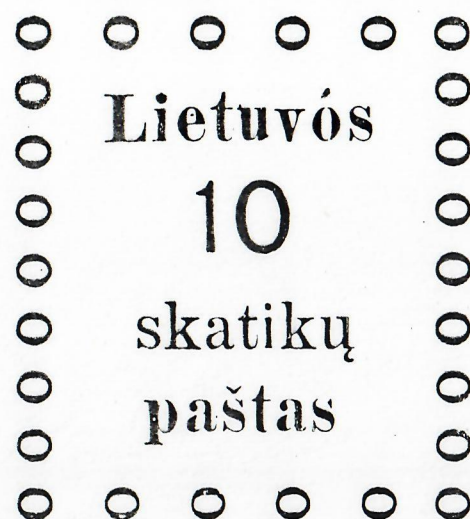
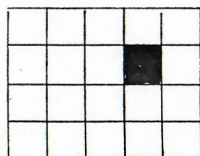
Lietuvos met voetje.

1 zonder kerf.

paštas gesloten.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 9.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

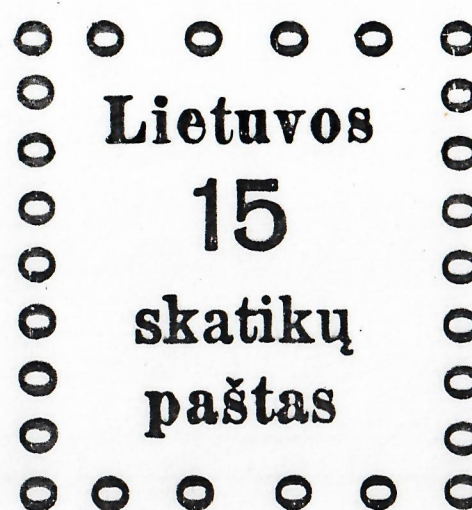
Lietuvos met stip.

Diversen:

- vierzijdig getand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

Posities 9 en 10.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.n

O-rij: s.n.w.n.n

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

5 i.p.v. 15.

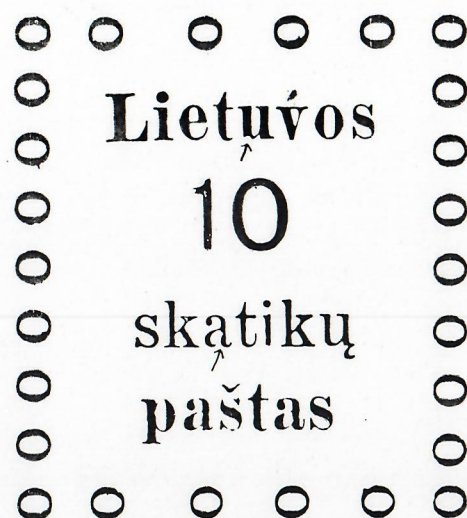
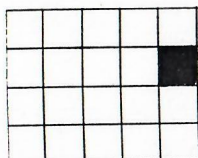
paštas dun.

Lietuvos normaal.

skatiku normaal.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 10.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

Lietuvos met linksonder inkeping.

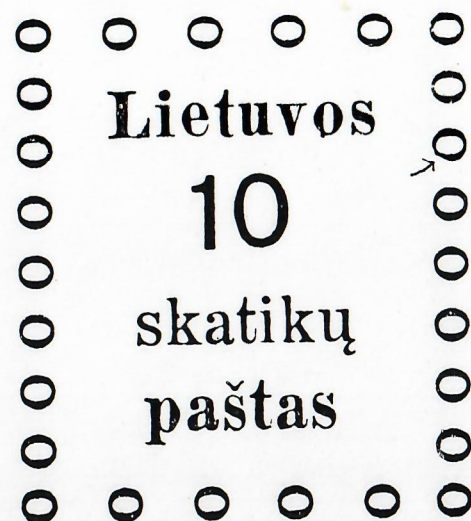
skatiku met rechts in buik inkeping (tweede druk).

Diversen:

- rechterzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 11.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

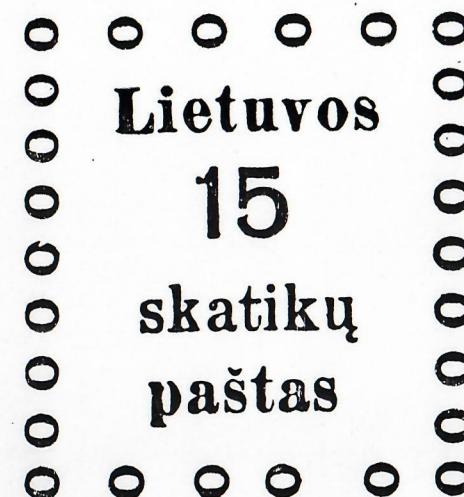
R2 linksonder afgeplat.

Diversen:

- linkerzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 11.

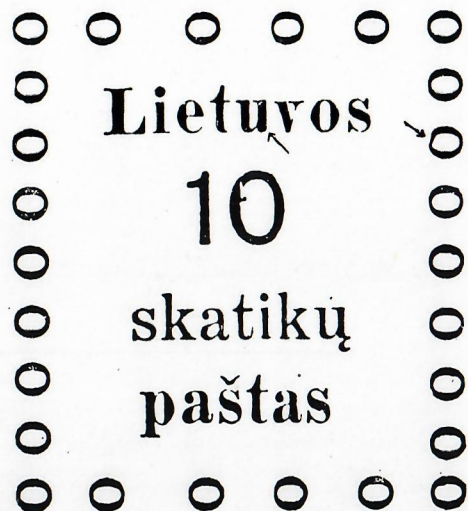
Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.s.w.s

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 12.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

R2 linksboven afgeplat.

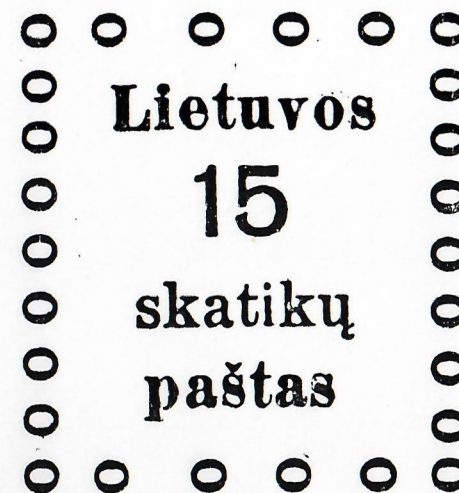
Lietuvos zonder ophaal.

Diversen:

- vierzijdig getand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLÉ vervalsing.

positie 12.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

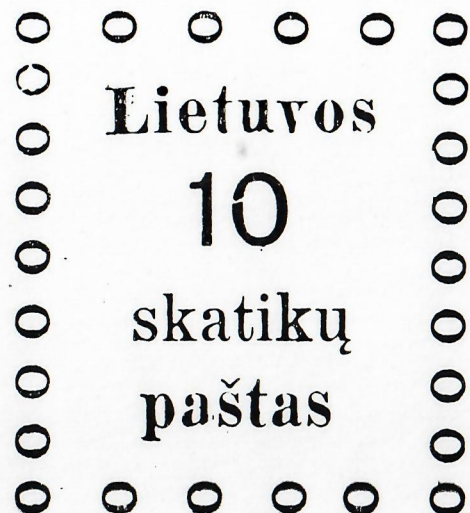
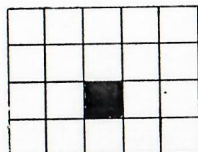
O-rij: s.w.n.n.s

R2 normaal.

Lietuvos normaal.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 13.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.s.n

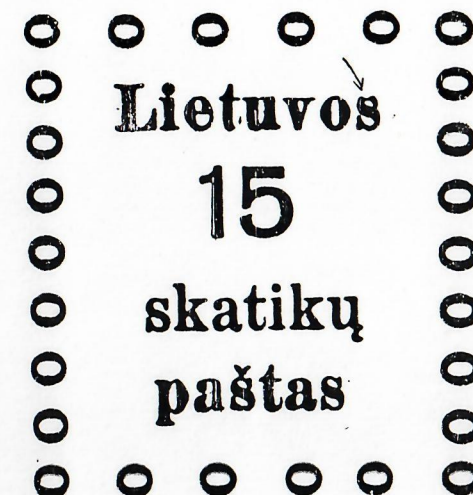
bij 10, 20 en 30 de 0 links gebroken (alleen in de tweede druk).

Diversen:

- vierzijdig getand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 13.

Hoofdkenmerken:

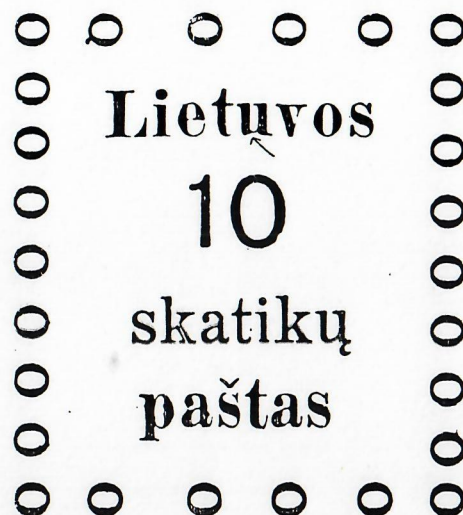
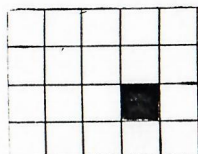
B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.s.n

Lietuvos met deuk bovenin.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 14.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

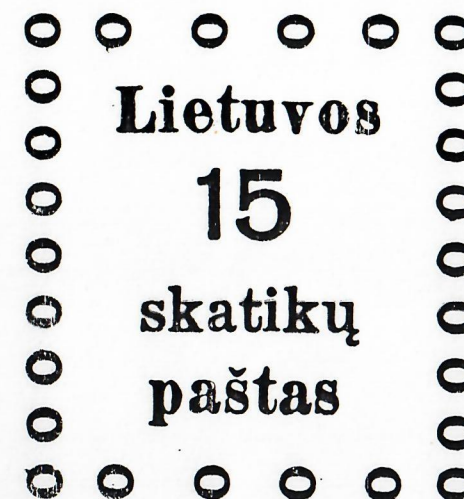
Lietuvos uitholling onderin.

Diversen:

- vierzijdig getand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 14.

Hoofdkenmerken:

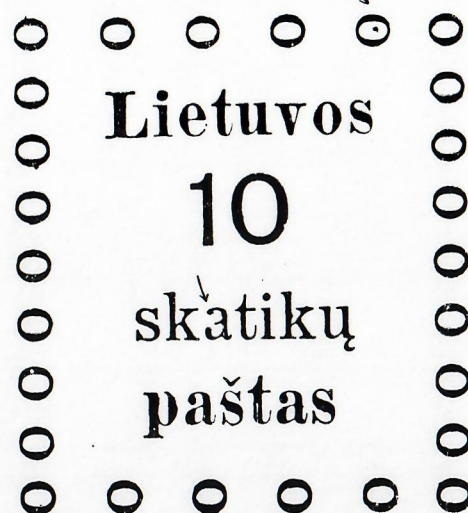
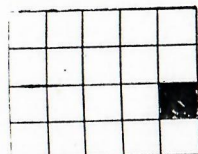
B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

Lietuvos normaal.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 15.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

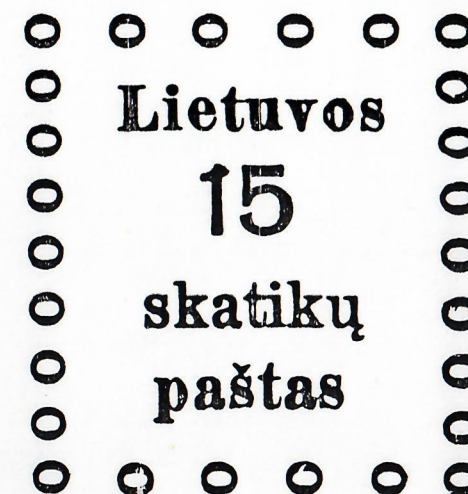
B5 met stip (alleen in tweede druk).
skatiku in buik gebroken.

Diversen:

- rechterzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 15.

Hoofdkenmerken:

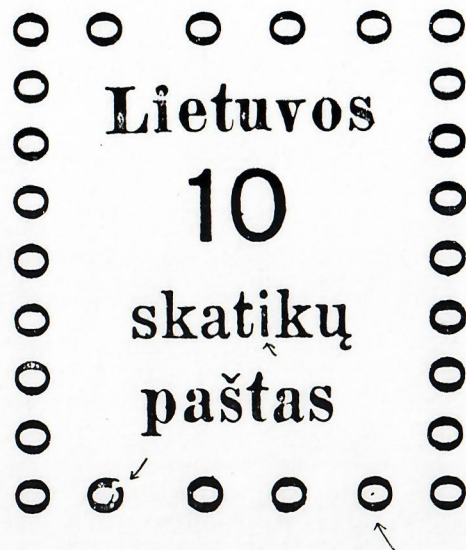
B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

B5 zonder stip.
skatiku normaal.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 16.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

05 met stip.

02 rechtsboven witte stip (alleen tweede druk).

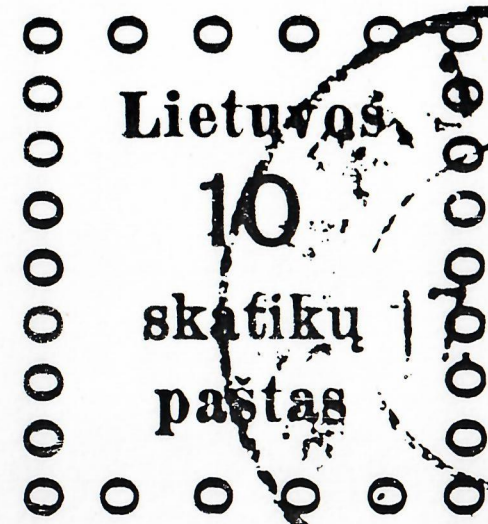
skatiku zonder schreef.

Diversen:

- linker- en onderzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 16.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

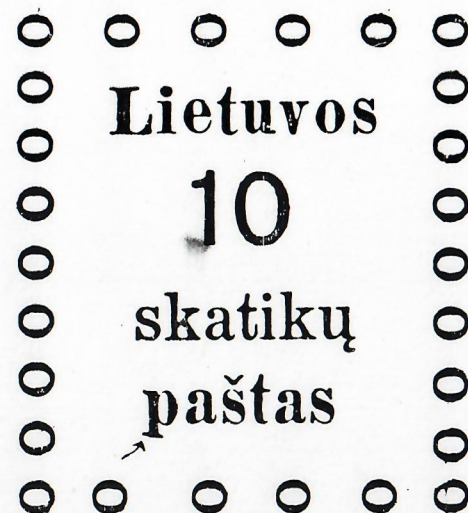
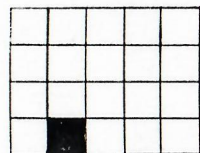
O-rij: s.w.n.n.s

Alle ovalen groter.

02 normaal.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 17.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

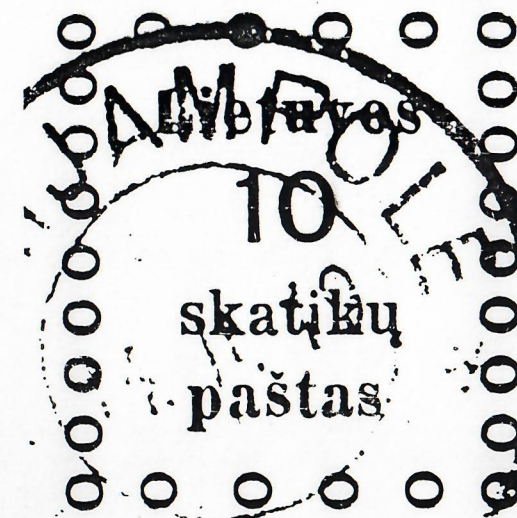
paštas schuine schreef.

Diversen:

- onderzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 17.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

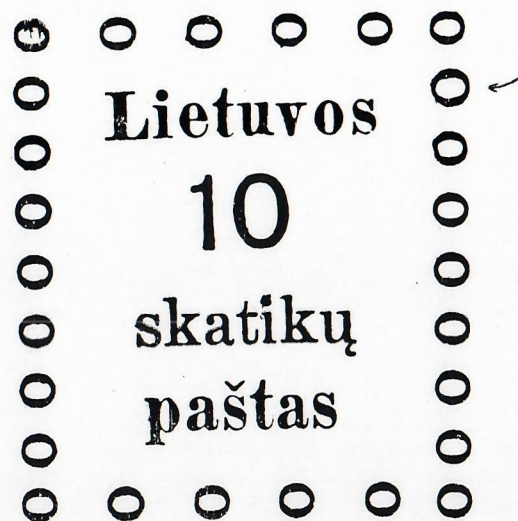
O-rij: s.w.n.n.s

Alle ovalen groter.

paštas rechte schreef.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 18.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

R1 groter.
hals van de 5 ingebogen.

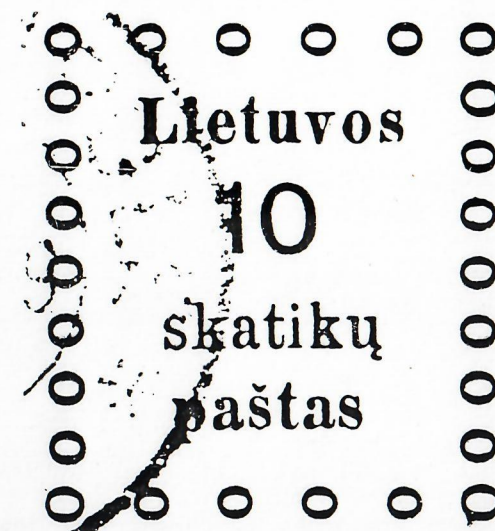
5

Diversen:

- onderzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 18.

Hoofdkenmerken:

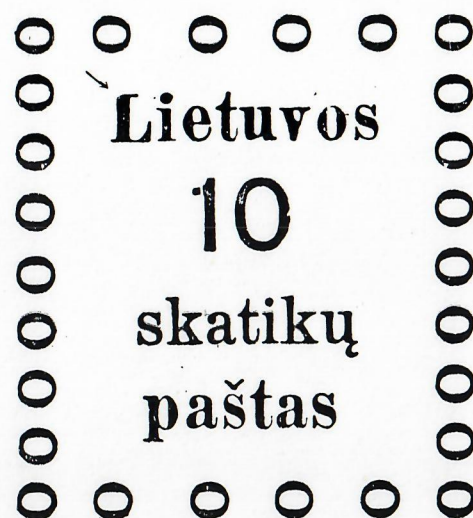
B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

B1 en B6 groter.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 19.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

Alle ovalen groter.

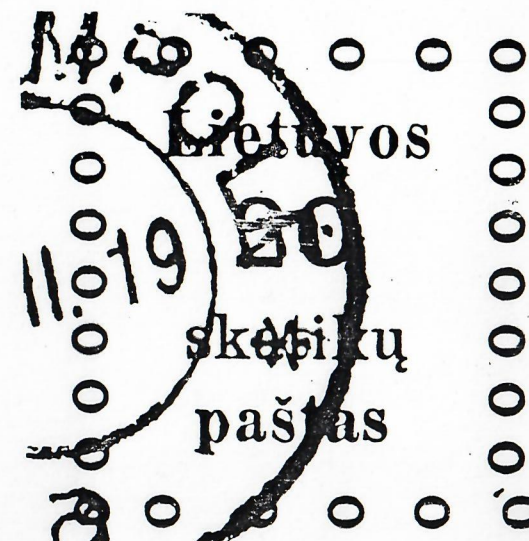
Lietuvos schreef linksboven ontbreekt.

Diversen:

- onderzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing

positie 19.

Hoofdkenmerken:

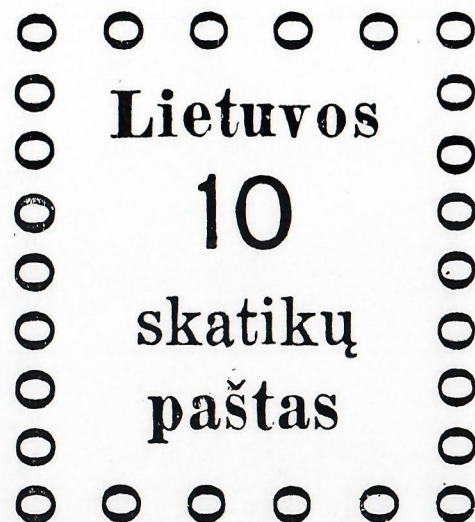
B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.n

B6 staat uit de verticale rij.

Eerste KAUNAS uitgave.

positie 20.

Hoofdkenmerken:

B-rij: n.n.n.n.s

O-rij: n.n.n.n.s

Alle ovalen größer.

Diversen:

- rechter- en onderzijde ongetand.

Eerste KAUNAS uitgave - MARIJAMPOLE vervalsing.

positie 20.

Hoofdkenmerken:

B-rij: s.w.n.n.s

O-rij: s.w.n.n.s

Kleine ovalen.

01 onderaan afgeplat.

Literatuur over de Eerste Kaunas uitgave.

- W.E. Norton, "The Kaunas Type-Set issue",
in S.P.A.-journal, sept. 1976.
- H. Logsch, Litauen -ein Geheimtip für Sammler und forschende
Philatelisten (IV),
in Deutsche Zeitung für Briefmarkenkunde, nr.14,
1982.
- E. Becker, Litauen 1919 Platten-Gruppen, Forschungsstudie 1957.
- A. Plamsch, "Die Postwertzeichen der Republik Litauen",
in Berliner Briefmarken - Zeitung, 8/12 1920 en
14/15 1920.
- G. Blumel, Litauen - Spezialisierung der Schwarz-Weiss-Ausgaben,
in Sammler-Woche, nr. 16/17.

"the Postrider" - uitgave van de Canadian Society of Russian
Philately, P.O. Box 5722 Station "A"
Toronto, Ontario, Canada, M5W 1P2

Nr. 14, juni 1984:

- The Soviet Posts in Western Belorussia 1939-1941.
- Markings of the Canadian Expeditionary Force (Siberia).
- The Postal history of the Wenden/Cesis local service.
- Postage stamps issued by the Zemstvos.

Nr. 15, nov. 1984:

- The British Military Mission to Siberia 1918-20.
- The currency tokens of Russia.
- Postage stamps issued by the Zemstvos.
- Romanov usages in the early soviet period.
- Calendars - 1800 to 2050.
- The Italian presence in Russia during WW1 & the civil war.
- Philatelic foreign exchange tax stamps.

WETENSWAARDIGHEDEN VAN ENIGE POSTZEGELS VAN LETLAND

Onderstaand overzicht (een vertaling van een uittreksel van de regeringsmededeling van LETLAND nr. 10 van 14 januari 1921) kan wellicht als aanvullende informatie dienen naast de door u gebruikte naslagwerken en/of catalogi.

Ik wijs erop dat de nummering niet correspondeert met enig mij bekende catalogus deze volgorde is door mij letterlijk overgenomen.

In de laatste kolom is door mij de (meest waarschijnlijke)

Michel-nummering opgenomen.

Zon-dessin

	waarde	omschrijving	uitgifte	aantal	Mi.nr.
1.	3 Kap	licht violet/grijsachtig	14-04-1919	805.000	6/15
2.	5 Kap	rood, gedrukt op duitse staf- kaarten, per vel 228 stuks, deels getand en gegomd; 1.600.000 (Minr 1) stuks ongetand en ongegomd	17-12-1918	2.725.968	1/2
3.	5 Kap	rood	05-02-1919	702.800	7/16
4.	5 Kap	rood, getand 220 stuks per vel	09-03-1920	1.052.480	46
5.	10 Kap	donkerblauw later met 2 Rub. opdruk	05-02-1919	2.405.483 <u>54.500</u>	8/17 58
		Rest		2.350.983	
6.	15 Kap	grijsachtig groen	05-02-1919	1.241.796	9/18
7.	20 Kap	geel	27-02-1919	790.709	10/19
8.	20 Kap	geel (iets donker) getand 440 stuks/vel	12-05-1920	3.066.285	47
9.	25 Kap	grijs	25-08-1919	990.000	11/20
10.	35 Kap	grijsbruin	27-02-1919	374.800	12/21
11.	40 Kap	violet (grijsachtig)	12-01-1921	2.000.000	48
12.	50 Kap	violet	27-02-1919	536.500	13/22
13.	50 Kap	violet (iets donker) getand 240 per vel	20-04-1920	1.010.020	49
14.	75 Kap	groen	14-04-1919	352.700	14/23
15.	75 Kap	groen, getand 220/vel	07-04-1920	1.007.000	50
16.	2 Rubli op nr. 5	zwarte opdruk in Riga in de Staatsdrukkerij nogmaals getand en gegomd	24-09-1920	54.500	58
17.	3 Rubli	rood-gele zon, donkerblauw vertikaal gestreept papier getand, 210 stuks per vel	14-11-1919	217.140	30
18.	5 Rubli	roodgele zon, donkergrijs zie bij nr. 17; 200 stuks per vel	14-11-1919	209.400	31

Alle onder nr. 1, 3, 5, 6, 7, 9, 10, 12 en 14 genoemde zegels zijn gedeeltelijk op dun papier zonder watermerk (sigarettenpapier) gedrukt, gedeeltelijk op dikker papier met zeshoekig, netvorming watermerk (honingraatpapier). Alle zegels ongetand maar gegomd, 100 stuks per vel gedrukt bij G. MEYER te LIBAU.

Alle onder nr. 4, 8, 11, 13 en 15 genoemde zegels zijn in RIGA in de rijksdrukkerij gedrukt op gewoon papier zonder watermerk; alle zegels getand en gegomd.

I. Zogenaamde Noordlijflandse postzegels

19.	10 Kap	blauw op dun sigarettenpapier, zwak gegomd, ten dele getand. 200 stuks per vel. Gedrukt bij P. DUHNA te Wolmar	15-07-1919	990.000	24
-----	--------	--	------------	---------	----

I. Bevrijdingszegels van Riga

Gedrukt bij G. MEYER, LIBAU op dik papier (honingraatpapier)

Alle zegels ongetand; 100 stuks per vel.

20.	5 Kap	karmijn	24-07-1919	1.010.000	25
21.	15 Kap	donkergroen	24-07-1919	1.004.600	26
22.	35 Kap	bruin	24-07-1919	1.004.600	27+59
		daarvan met opdruk 2 Rubli		<u>398.100</u>	59
		Rest zonder opdruk		606.500	27
23.	2 Rubli	zwarte opdruk:	27-09-1920	398.100	59
	op nr. 22	"2 DIWI RUBLI" op 35 Kap bruin. Opdruk aangebracht in de Staatsdrukkerij te Riga			

V. Jubileumzegels

Gedrukt in de Staatsdrukkerij te Riga. Alle zegels getand en gegomd.

24.	10 Kap	donkerbruin, ten dele vertikaal gestreept papier, een klein deel der zegels op glad papier. 55 stuks per vel. Zegel 45 x 32½ mm	18-11-1919	452.870	32
25.	10 Kap	zie onder nr. 24, maar kleiner 38 x 27½ mm en op horizontaal gestreept papier; 78 stuks per vel	18-11-1919	543.660	33
26.	35 Kap	donker lila/groen, horizontaal gestreept papier, 13 x 13 = 169 stuks per vel	22-01-1920	1.005.888	34
		Daarvan met opdruk 2 Rubli		630.201	63

27.	1 Rublis	donkergroen/vermiljoen op de achterzijde van niet gereed zijnde blauwe 5 Rubel bankbiljetten (Bolsjewistisch bankpapier).	27-11-1919	2.000.024	35
		Daarvan met opdruk 10, 20 en 30 Rubli totaal		468.000	55/57
28.	2 Rubli op nr. 26 35	groen met zwarte opdruk "DIWI RUBLI 2"	19-11-1920	630.201	63
	35 Kap				
29.	10 Rubli op nr.27	groen, met ellipsvormige opdruk "10"	01-09-1920	234.000	55
	1 Rublis				
30.	20 Rubli op nr.27	groen, met ellipsvormige opdruk "20"	01-09-1920	156.000	55
	1 Rublis				
31.	30 Rubli op nr.27	groen, met ellipsvormige opdruk "30"	01-09-1920	78.000	57
	1 Rublis				

V. Bevrijdingszegels van KURLAND

32.	10 Kap	helrood/bruin; papier iets geelachtig; 15 x 7 = 105 stuks per vel	23-12-1919	2.996.280	36
33.	25 Kap	groen/hellila; papier iets geelachtig; 105 stuks per vel	25-01-1920	3.007.515	37
34.	35 Kap	zwart/lila, wit papier met fijne weefselvormige structuur 10 x 19 = 190 stuks per vel	05-01-1920	691.220	38
		Met opdruk 1 Rublis		<u>2.306.980</u>	60
		totaal		2.998.200	
35.	1 Rublis	donkergroen/geelbruin; papier zie nr. 34; 190 stuks per vel	05-01-1920	1.005.290	39
36.	1 Rublis nr. 34:	lila, opdruk in rood:	16-12-1920	2.306.980	60
	35 Kap	"WEENS 1 RUBLIS"			

VI. Bevrijdingszegels van Letgallen

37.	50 Kap	donkergroen/rood	25-03-1920	2.012.040	40
38.	1 Rublis	blauwgroen/leemkleurig	24-03-1920	999.972	41

VII. Zegels ter gelegenheid van de invoering van de grondwet op 1 mei 1920

39.	50 Kap	rood, gewoon papier zonder watermerk, getand	30-04-1920	953.007	42A
		240 stuks per vel,			
		ongetand		23.998	42B
		opdruk "DIVI 2 RUB. 2"		<u>1.048.800</u>	64
		totaal		2.025.805	

40.	1	Rublis blauw	30-04-1920	2.008.331	43A
		ongetand ongeveer		24.238	43B
		totaal		2.032.569	
41.	2	Rubli opdruk donkerblauw	12-01-1921	1.048.800	64
		nr. 39:			
		50 Kap "DIVI 2 RUB. 2"			
42.	3	Rubli groen/grijsbruin	17-05-1920	1.011.522	44
43.	5	Rubli bruin/blauwgroen	14-05-1920	1.017.387	45

VIII Rode Kruis zegels

Gedrukt in Riga in de Staatsdrukkerij op drie soorten bankbiljetten.

a. Op de achterkant van bolsjewistische 10 Rubel bankbiljetten; roodachtig papier, de zegels ongetand. De bankbiljetten waren deels geheel gebruiksklaar, deels was het drukprocedé nog niet geheel voltooid. Het papier was voorzien van een golvend watermerk.

b. Op blauwe 5 Rubel bankbiljetten van de bolsjewisten.

c. Op Awalof-Bermondts geld, 10 Mark bankbiljetten, groenachtig van kleur.

44a	20	Kap + 10 Kap	18-08-1920	83.200	51x
45a	40	Kap + 15 Kap	18-08-1920	83.200	52x
46a	50	Kap + 20 Kap	18-08-1920	83.200	53x
47a	1	Rublis + 30 Kap	18-08-1920	70.096	54x
44b	20	Kap + 10 Kap blauw	18-08-1920	179.192	51y
45b	40	Kap + 15 Kap	18-08-1920	179.192	52y
46b	50	Kap + 20 Kap	18-08-1920	179.192	53y
47b	1	Rublis + 30 Kap	18-08-1920	151.216	54y
44c	20	Kap + 10 Kap groen	18-08-1920	365.040	51z
45c	40	Kap + 15 Kap	18-08-1920	365.040	52z
46c	50	Kap + 20 Kap	18-08-1920	365.040	53z
47c	1	Rublis + 30 Kap	18-08-1920	303.472	54z

IX Russische zegels in Letland van een opdruk voorzien

Door de plaatselijke militaire commandant van SMILTENE zijn, na de bevrijding op de bolsjewisten in mei 1919, aldaar de navolgende zegels met een handstempel van een opdruk voorzien:

48	"25 Kap"	op russisch zegel 2 Kop. groen	100 stuks	I
49	"25 Kap"	op russisch zegel 3 Kop. rood	500 stuks	II

Getekend: de president-directeur : Ed. Kadikis
 Bron: Illustrierte Briefmarken de directeur belast met
 Journal april/mei 1921 de uitvoering : W. Kruhminsch
 (SENF)

André de Bruin,
 't Harde, december 1984.

Litouwen - emissies.

1. 1918-1940, overizcht door H. Logsch.
Deutsche Zeitung für Briefmarkenkunde,
nr.11-1982 t/m nr.10-1983.
2. Eerste en Tweede Vilnius uitgave.
Mi. 1-8. hBG 4, juli 1984.
3. Eerste Kaunas uitgave.
Mi. 9-12. hBG 5, jan. 1985.

Lokale uitgaven.

1. Otepää 1941. EF 18-19, 1976. blz.13 e.v.
2. Dorpat/Tartu 1918. EF 18-19, 1976. blz.79 e.v.
3. Elva 1941. EF 18-19, 1976. blz.82 e.v.
4. Zemstvo in Estland, 1871-1913.
Betreft Gdov en Pskov.
Aleksis Ostrat, EF 27, 1981. blz. 25-37.
5. Duitsbaltische komitee.
H. Osi. EF 27, 1981. blz. 89-91.
6. Pskov / Pihkva 1941-1944.
H. Osi. EF 28, 1982. blz. 33-58.
7. Eleja vervalsingen. Ph.B. 72, 1981.
8. Duitsbaltische private post, St. Petersburg (zie 5.)
LPSNY 106, sep. 1978.

Luchtpost.

1. Estland. De eerste Estlandse luchtpost, 1920.
Donald McDonald. E.F. 14, 1973. blz.4-11.
2. Estland. Finnish-Estonian Mail flights of 1921-1924.
Rainer Ahonius. E.F. 18-19, 1976. blz. 25-28.
3. Estland. Estonian Air Mail data 1920-1928.
Jacques Hermann. E.F. 18-19, 1976. blz. 29-30.
4. Estland. Plate flaws of the first Estonian Air Mail stamp.
Eo Vaher. E.F. 18-19, 1976. blz. 31-34.
5. Estland. Estonian Airpost Cancellations.
E. Ojaste. E.F. 18-19, 1976. blz. 41-43.
6. Estland. Teetsov and the Jüri Ots covers.
Peter G. Gleason. E.F. 25, 1980. blz.122-128.
7. Estland. The ending of the 1920 Tallinn-Helsinki mail
flights.
Rainer Ahonius. E.F. 25, 1980. blz. 129-130.
8. Estland. Die Flugpost Estlands.
Werner Schonherr. E.F. 28, 1982. blz. 178-181.
9. Estland. Päevaleht-tandingen.
Peter G. Gleason. E.F. 28, 1982. blz. 277-280.

Luchtpost.

10. Letland. "Latvija - Afrika", zegels en hist. inl.
A. Nukša. L.C. 17, en 18, 1976.
11. Letland. Catapult flight
Catapult cover to Riga) L.C. 18, 1976.
12. Letland. APCLPF semi-postals.
M. Tirums. L.C. 23, 1977-78.
13. Letland. Gordon Bennett balloon race,
flight cards cancelled in Latvia.
M. Tirums. L.C. 28, 1978-80.
14. Letland. The Riga-Liepaja airline.
A. Engel. L.C. 34, 1981-82.
15. Letland. Zur Geschichte der Luftpost in Lettland.
A. Engel. Ph.B. 74, 1982.
16. Letland. Die Deruluft Flüge, 1921-1936.
A. Engel. Ph.B. 74, 1982.
17. Letland. Die lettischen Luftpoststempel ind luftpost-
zettel.
Sven Kraul. Ph.B. 74, 1982.
aanvulling: 79, 1983.
18. Litouwen. Felix Waitkus 1935.
Edm. Jasiunas. LPSNY 96-100, 1976-77.
19. Litouwen. Darius en Girenas. LPSNY 105, 1978.
Z. Kondrata.
20. Litouwen. Lithuanian Air Post. LPSNY 129, 1984.

Militair.

1. Estland. Legerstempels 1918-1920.
E.Ojaste, H.Osi, A.Ostrat.
E.F. 1974, 1975, 1976 blz. 119-127.
1977 blz. 131-140, 1978 blz. 185-192,
1980 blz. 178-183, 1982 blz. 369-372.
2. Letland. The Latvian legion postage stamps.
A.Platbarzdis. L.C. 23, 1977-78.
3. Letland. Latvian Riflemen Regiments.
A.Petrevics. L.C. 36, 1983-84.
4. Letland. Lettische Soldatenpost. Ph.B. 60, 1975.

Ontwerpen - ontwerpers.

1. Estland. J. Th. Björnström. EF. 24-25, 1979.
Peet Aren. EF. 26, 1980.
Günther Reindorff. EF. 27, 1981.
2. Estland. "Uhisabi" Caritaszegels 1936-1940.
E.Ojaste. E.F. 30, 1984.